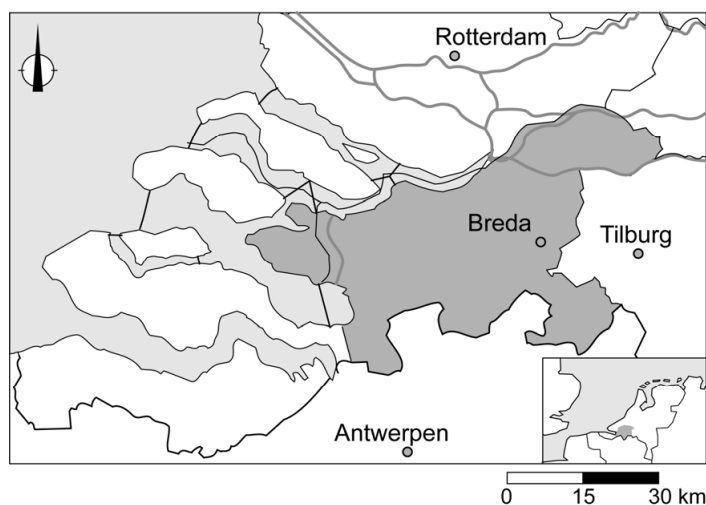

Maak 't in West-Brabant

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave moet je soms gebruikmaken van informatiebron 12 in de bijlage.

Door de jaren heen was de werkgelegenheid in West-Brabant afhankelijk van enkele grote multinationals. Veel van deze bedrijven zijn na 2000 vertrokken uit de regio en hebben zich in het buitenland gevestigd. De werkloosheid in de regio nam hierdoor flink toe.

- 1p 41 Welke soort werkloosheid ontstaat er door het verdwijnen van bedrijven naar het buitenland?
- A conjuncturele werkloosheid, het is de aanbodkant van de economie
  - B conjuncturele werkloosheid, het is de vraagkant van de economie
  - C structurele werkloosheid, het is de aanbodkant van de economie
  - D structurele werkloosheid, het is de vraagkant van de economie
- 2p 42 Het vertrek van de multinationals leidde tot meerdere faillissementen in de binnensteden.
- Leg in twee stappen uit dat het aantal faillissementen van winkeliers in West-Brabant sterk toenam doordat de multinationals zijn vertrokken.

Een van die multinationals is Philips nv in Roosendaal. Bas werkte 20 jaar bij Philips nv op de productieafdeling van tl-balken. Per 1 januari 2019 kreeg hij zijn ontslag en werd werkloos. Door dit ontslag had hij recht op een financiële vergoeding van Philips nv, de transitievergoeding.

Gebruik informatiebron 12.

- 2p 43 Bas berekent met de website van de Rijksoverheid de hoogte van zijn transitievergoeding.
- Bereken de hoogte van de transitievergoeding voor Bas. Schrijf je berekening op.

Om mensen als Bas weer aan het werk te krijgen, heeft de regio West-Brabant samen met de gemeenten de regionale ontwikkelingsmaatschappij REWIN opgezet. REWIN ondersteunt bedrijven bij het zoeken naar een geschikte locatie, maar zorgt er ook voor dat scholen en overheid aansluiten bij de bedrijven in de omgeving.

- 1p 44 REWIN verbindt bedrijven in de regio met elkaar, zodat er innovatie kan ontstaan. Als er in die samenwerking een bedrijf ontbreekt, dan probeert REWIN zo'n bedrijf naar de regio te halen. Dit kan op termijn leiden tot een lagere werkloosheid.

Hier staan vijf economische verschijnselen:

- 1 REWIN zorgt voor verbinding en innovatie tussen de bedrijven.
- 2 De afzet van bedrijven in de regio West-Brabant kan stijgen.
- 3 De concurrentiepositie van bedrijven in West-Brabant kan verbeteren.
- 4 De werkgelegenheid in de regio West-Brabant kan stijgen.
- 5 De werkloosheid in de regio West-Brabant kan dalen.

In welke regel staan deze verschijnselen zo, dat er een logische gedachtegang ontstaat?

- A 1 → 2 → 3 → 4 → 5
- B 1 → 2 → 4 → 3 → 5
- C 1 → 3 → 2 → 4 → 5
- D 1 → 3 → 4 → 2 → 5
- E 1 → 4 → 2 → 3 → 5
- F 1 → 4 → 3 → 2 → 5

- 2p 45 Om transportbedrijven naar de regio te krijgen heeft REWIN een aanbeveling aan de overheid gedaan: "Verbreed de snelweg A58."
→ Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te kiezen.

Doe het zo: Noteer de nummers (1), (2) en (3) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

De verbreding van de snelweg A58 kan zorgen voor ...(1)... (negatieve / positieve) externe effecten voor het milieu. De externe effecten van de verbreding van de snelweg zijn een voorbeeld van ...(2)... (afschrijvingskosten / bedrijfskosten / maatschappelijke kosten) en zijn ...(3)... (niet / wel) doorberekend in de kostprijs van een transportbedrijf.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.